

PARLAMENT EUROPEJSKI

2009 - 2014

Dokument z posiedzenia

16.1.2012

B7-0007/2012

PROJEKT REZOLUCJI

złożony w odpowiedzi na pytania wymagające odpowiedzi ustnej B7-0021/2012, B7-0675/2011 oraz B7-0676/2011

zgodnie z art. 115 ust. 5 Regulaminu

w sprawie zakłóceń równowagi w łańcuchu dystrybucji żywności
(2011/2904(RSP))

James Nicholson, Janusz Wojciechowski
w imieniu grupy politycznej ECR

RE\889252PL.doc

PE479.444v01-00

PL

Zjednoczona w różnorodności

PL

Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie zakłóceń równowagi w łańcuchu dystrybucji żywności (2011/2904(RSP))

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje rezolucje z dnia 8 lipca 2010 r. w sprawie przyszłości wspólnej polityki rolnej po 2013 r.¹, z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie uznania rolnictwa za sektor strategiczny w kontekście bezpieczeństwa żywnościowego² oraz z dnia 23 stycznia 2011 r. w sprawie WPR do 2020 r.: sprostac wyzwaniom przyszłości związanym z żywnością, zasobami naturalnymi oraz aspektami terytorialnymi³,
 - uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „Poprawa funkcjonowania łańcucha dostaw żywności w Europie” (COM(2009)0591),
 - uwzględniając decyzję Komisji z dnia 30 lipca 2010 r. ustanawiającą forum wysokiego szczebla ds. poprawy funkcjonowania łańcucha dostaw żywności (2010/C 210/03),
 - uwzględniając ostateczne zalecenia grupy wysokiego szczebla ds. konkurencyjności branży rolno-spożywczej z dnia 17 marca 2009 r.,
 - uwzględniając sprawozdanie pt. „Działalność rolnicza a prawo do żywności”, przygotowane przez specjalnego sprawozdawcę Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. dostępu do żywności,
 - uwzględniając art. 115 ust. 5 oraz art. 110 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że w komunikacie pt. „Poprawa funkcjonowania łańcucha dostaw żywności w Europie” Komisja stwierdziła, że wydatki na żywność stanowią 16% ogółu wydatków europejskich gospodarstw domowych i że w związku z tym wysokie ceny konsumpcyjne budzą zaniepokojenie, ponieważ wywierają presję na dochody gospodarstw domowych;
- B. mając na uwadze, że w swoim komunikacie Komisja zidentyfikowała szereg zakłóceń równowagi w łańcuchu dystrybucji żywności, w tym: nadużycia dominującej pozycji nabywcy; nieuczciwe warunki umowy; opóźnienia w płatnościach: jednostronne zmiany w umowach; ograniczenia w dostępie do rynku oraz nierównomierny rozkład marż zysku w całym łańcuchu żywnościowym; a także szereg problemów związanym z zwiększoną koncentracją w sektorze handlu detalicznego;
- C. mając na uwadze, że ostatnie wahania cen żywności i towarów wzbudziły poważne obawy co do funkcjonowania łańcuchów dostaw żywności oraz możliwości realizacji najważniejszego celu łańcucha dostaw, jakim jest zapewnienie rolnikom uczciwych

¹ Teksty przyjęte, P7-TA(2010)0286.

² Teksty przyjęte, P7-TA(2011)0006.

³ Teksty przyjęte, P7-TA(2011)0297.

dochodów, a europejskim konsumentom bezpiecznych dostaw produktów wysokiej jakości po cenach, jakie są gotowi zapłacić, w ogólnym kontekście zrównoważonej produkcji;

- D. mając na uwadze potrzebę zapewnienia małym i średnim przedsiębiorstwom łatwiejszego dostępu do rynków za pośrednictwem łańcucha dostaw;
 - E. mając na uwadze, że skutki koncentracji rynku w każdym sektorze gospodarki prowadzą do obniżenia cen, a tym samym przynoszą korzyści konsumentom, jednak w razie braku skutecznej kontroli ze strony organów ds. konkurencji mogą mieć negatywny wpływ, szkodząc wolnej konkurencji;
 - F. mając na uwadze, że ze względu na liczbę podmiotów w łańcuchu oraz na fakt, że koszt produktu pierwotnego może stanowić jedynie ułamek kosztu produktu końcowego, nie zawsze łatwo jest ustalić, do jakiego stopnia istnieje związek między cenami, jakie uzyskują rolnicy, a cenami nakładanymi na konsumentów;
 - G. mając na uwadze, że rolnicy bardzo często korzystają z usług przetwórców i bezpośrednio zaopatrują detalistów, a element przetwórstwa w łańcuchu żywnościowym wymaga dalszej analizy;
 - H. mając na uwadze, że istnieje wyraźne rozróżnienie między potencjalnie nieuczciwymi praktykami handlowymi i potencjalnie antykonkurencyjnymi praktykami, a żadne z nich nie są nieodzowną konsekwencją zakłóceń równowagi siły przetargowej;
 - I. mając na uwadze, że produkty oznaczone własną marką są wyłącznie produktami wytwarzanymi przez lub dla detalistów, oferują konsumentom dodatkową wartość i większy wybór, stanowią rynek zbytu dla szeregu małych i średnich dostawców w wielu państwach członkowskich, są produkowane przez niektórych wiodących producentów innych marek, a także są często liderami na rynku, jeżeli chodzi o informowanie konsumentów i zdrowie publiczne;
1. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby wyraźnie przyznały, że najlepszym zabezpieczeniem dla dobrze funkcjonującego łańcucha dostaw żywności jest wolny i konkurencyjny rynek, na którym wszyscy uczestnicy mogą działać w sposób rozsądny z handlowego punktu widzenia i osiągać godziwe zyski oraz na którym regulacje prawne stosowane są w celu zapewnienia i zwiększenia konkurencji, zapewnienia potencjalnego dostępu podmiotom chcącym wejść na rynek, zagwarantowania bezpieczeństwa oraz skorygowania jednoznacznie udowodnionych niedoskonałości rynku;
 2. uważa, że zaobserwowana asymetria między kształtowaniem się cen towarów i cen żywności dla konsumentów może być oznaką nierównowagi w łańcuchu dostaw żywności, która może przynieść negatywne skutki zarówno producentom, jak i konsumentom; wzywa Komisję do zbadania możliwości i – w razie konieczności – do wzmocnienia unijnych narzędzi, aby zmniejszyć wahania cen na rynku rolno-spożywczym;
 3. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zapewnienia odpowiedniego poziomu prawa konkurencji i jego wdrażania, tak aby poradzić sobie z wszelkimi przypadkami naruszenia

konkurencji w łańcuchu dostaw żywności; podkreśla, że zmiany w przepisach są konieczne tylko wtedy, gdy istnieją jednoznaczne dowody na to, że właściwie wdrożone obecne przepisy nie są w stanie zwalczyć wyraźnie antykonkurencyjnej praktyki w sposób neutralny;

4. wzywa krajowe i unijne organy ds. konkurencji do zbadania i w razie potrzeby podjęcia działań przeciwko antykonkurencyjnym praktykom wśród wszystkich uczestników łańcucha dostaw żywności, w tym praktykom, które mogą doprowadzić do osłabienia siły przetargowej rolników;
5. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby rozpoznały i wyeliminowały niewłaściwe praktyki handlowe, które szkodzą funkcjonowaniu rynku wewnętrznego, w tym praktyki stosowane przez hurtowników i detalistów, które mogą doprowadzić do znacznego osłabienia siły przetargowej rolników; podkreśla, że szerzenie wiedzy na temat praw wynikających z umów przyczyni się do zapobiegania tym praktykom;
6. wzywa państwa członkowskie do nadania silniejszej podstawy stosunkom umownym w całym łańcuchu dostaw żywności poprzez zaproponowanie, aby tworzono dobrowolne kodeksy dobrych praktyk umownych;
7. proponuje, aby w pierwszej kolejności Komisja wspierała wymianę najlepszych praktyk między państwami członkowskimi oraz zbadała dobrowolne środki i metody regulacyjne stosowane w państwach członkowskich w celu rozpoznania i zlikwidowania nieuczciwych praktyk umownych;
8. zachęca do powołania rzeczników we wszystkich państwach członkowskich, którzy rozstrzygaliby spory między wszystkimi podmiotami, rozpatrywali skargi i przedstawiali zalecenia na temat ściślejszego przestrzegania przepisów ustawodawstwa i dobrowolnych kodeksów; zachęca tych rzeczników do wymiany najlepszych praktyk i do koordynacji działań;
9. zwraca uwagę na środki, jakie Komisja zaproponowała w swoich projektach wniosków dotyczących reformy WPR i których celem jest wzmocnienie pozycji rolników w łańcuchu dostaw żywności poprzez wspieranie organizacji producentów i organizacji międzybranżowych; uważa, że wzmocnienie pozycji rolników pomoże im uzyskać sprawiedliwszy udział w wartości dodanej;
10. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby zachęcały dostawców, w szczególności rolników, do skuteczniejszego działania w ramach łańcucha dostaw przez organizowanie się w spółdzielnie i/lub organizacje producentów, tak aby zwiększyć swoją siłę przetargową; zachęca ich do inwestowania na wcześniejszym etapie łańcucha dostaw, tak aby mogli oni czerpać korzyści z wartości dodanej swoich produktów;
11. wzywa Komisję do odrzucenia wszelkich wniosków, których podstawą jest przekonanie, że budowanie własnych marek jest antykonkurencyjne bądź nieuczciwe lub też ogranicza możliwości własnych marek w zakresie oferowania odpowiedniego stosunku ceny do jakości oraz dostęp do rynku dla małych i średnich przedsiębiorstw oraz większych producentów w warunkach wolnej, uczciwej i otwartej konkurencji z innymi markami; podkreśla, że detaliści są przedsiębiorcami i mają prawo do określania, jakie produkty

chęć sprzedawać, przestrzegając prawa konkurencji i stosując uczciwe praktyki, a ich własne marki powinny podlegać takim samym przepisom jak wszystkie inne marki;

12. wzywa państwa członkowskie do wprowadzenia właściwej i adekwatnej odpowiedzialności prawnej podmiotów i osób dopuszczających się nadużyć na rynku dostaw żywności.